

AktieRadius

Kwartaaluitgave van RADIUS Nederlandse Vereniging van Houtdraaiers

TECHNIEK

Vaas met natuurlijke rand

INFORMATIE

Veiligheid in de werkplaats

IN BEELD

Arie Braspenning

71 Jaargang 18,
September 2011

RADIUS NEDERLANDSE
VERENIGING VAN
HOUTDRAAIERS

In dit nummer

Van de redactie	2
Van de bestuurstafel	3
Vaas met natuurlijke rand	4
Veiligheid	8
Therapeutische oefentol	11
Bericht uit de werkplaats	13
Een voetje voor een glas	16
Frank Driessen, een passie voor hout	18
Verslag van de alv 14-5-2011	22
"Stichting de Helling" in Arnhem	24
In Beeld	26
Afdelingsnieuws	28
Colofon	31

Foto omslag:

Vaas, Frank Driessen

Uiterste inleverdatum kopij:

Voor nr. 72: 1 november 2011 (aktieradius@kpnmail.nl)

Het werken met voor het houtdraaien gebruikelijke gereedschappen, machines en uitgangsmateriaal kan gevaarlijk zijn. Lees vóór het gebruik de bijbehorende voorschriften en volg de daarin gegeven aanwijzingen zorgvuldig op. Noch de vereniging RADIUS, noch de redactie van AktieRadius, noch de auteurs van de in dit nummer opgenomen artikelen en advertenties kunnen enige aansprakelijkheid aanvaarden voor onvolkomenheden of andere fouten.

Van de redactie

Arie Braspenning

Vakantietijd. Merkbaar door de geringe hoeveelheid kopij die binnenkwam. Gelukkig dat er wat "op de plank" lag, anders hadden we deze keer geen vulling voor dit nummer. (Vaste inzenders bedankt voor jullie bijdragen). Daarom een dringend verzoek: stuur alstublieft uw kopij in zodat ook de volgende nummers weer gevuld kunnen worden. Als deze AktieRadius bij u in de bus valt, is het seizoen al weer volop begonnen. De afdelingen komen weer bij elkaar, we werken weer toe naar de volgende DemoDag (voor het eerst op de nieuwe lokatie in Nieuwegein) en gaan alweer aan de slag met de planning voor het volgend jaar. Stuur u de data voor het volgende jaar (2012) uiterlijk 1 november naar de redactie zodat die gegevens in het decembernummer meekunnen!

Ik wens jullie namens de hele redactie een prachtig draaiseizoen en we treffen elkaar op de eerstvolgende DemoDag.

Van de bestuurstafel

Aat Meijboom

Terwijl ik dit stukje schrijf is het buiten 24°C met kans op een stevige onweersbui. Als u dit stukje leest is deze "zomer" alweer lang voorbij en is het volop herfst. In AR 70 kon u reeds lezen dat er, op de geplande datum met de acp's op 8 oktober tevens een 2e alv gehouden zal worden. De uitnodiging hiervoor is bijgevoegd. Waar het allemaal om ging t.w. een begroting die niet klopt en er een onver-

klaarbaar tekort voor de dag kwam, daar is door een expert samen met de penningmeester onderzoek naar gedaan, wat resulteert in een nieuwe begroting. Aangezien deze begroting de goedkeuring van de leden vereist is deze extra vergadering uitgeschreven. Wij hopen dat er iets meer leden opkomen dan op de vorige keren en zien wij u graag komen.

Kijk ook op de website van RADIUS:
www.houtdraaien.com

Vaas met natuurlijke rand

Nico Oosthoek

www.ambachtelijkhoutdraaien.com

In het tegenover mijn huis gelegen Bennebroekerbos werden in februari essen en elzen gekapt. Na met de boswachter over onze mooie hobby houtdraaien gesproken te hebben mocht ik enkele kruiwagens met stammen weghalen. Om wat terug te doen heb ik een vaasje uit het natte essenhout gedraaid en aan de Boswachter gegeven zodat hij kon zien wat houtdraaiers met hout doen voor het in de open haard verdwijnt.

1 Het natte stammetje opgespannen tussen de centers. Het heeft een diameter van 13 cm en een lengte van 25 cm.

2 De linkerkant wordt de bovenkant en behoudt zijn natuurlijke schorsrand. Aan de rechterkant wordt een uitsteeksel gedraaid om het stammetje in de klauw op te spannen.

3 Het stammetje is in de klauw gespannen (ik gebruik lange klauwen). Achter de draai-bank is een ruwe schets opgehangen met de maten en vorm van de vaas.

4 Met de boor in het tegencentrum wordt het hart van de vaas zo ver mogelijk uitgeboord. Wees voorzichtig met het terugtrekken van de boor, hou hem vast, zodat hij niet uit de conus van het tegencentrum wordt getrokken.

5 Het uithollen doe ik met de Hamlett Big Brother. Zoals te zien is vliegen de krullen eraf.

6 Voor het fijnere werk gebruik ik een scherpe schalenguts.

7 Met de boor opnieuw in het tegencentrum kan ik nu tot de juiste diepte boren en wordt de binnenkant van de vaas verder uitgehold.

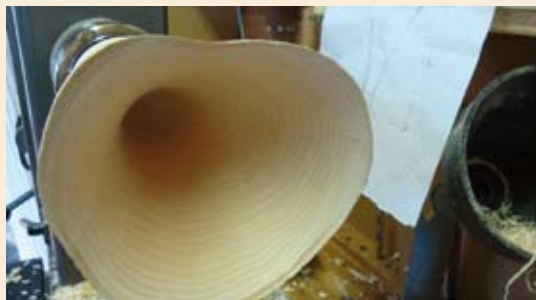
8 Nu begint het draaien van de buitenkant met een guts. Met de vorm in gedachte werk ik het eerste stuk zoveel mogelijk af. Met de vingers voel ik of de vaas overal even dik wordt.

9 Omdat de vaas door droging ging slingeren, heb ik het tegencentrum geplaatst. Op de punt van het tegencentrum zit een stukje schuimplastic om te voorkomen dat de bodem van de vaas wordt beschadigd.

10 De binnenkant van de vaas is licht geschuurd.

11 De buitenkant wordt nu verder afgedraaid. (Meet eerst de diepte van de vaas om de onderkant van de vaas goed te kunnen bepalen)

12 Nadat het voetje is gedraaid wordt de vaas met de vlakke beitel enigszins hol afgestoken.

13 Met keukenpapier in de vaas als bescherming wordt de vaas weer opgespannen en wordt de onderkant voorzichtig glad gedraaid. Het allerlaatste stukje steek ik met de hand weg en schuur het glad.

14 Het eindresultaat zonder afwerking.

AFH Fijnhout

DE hardhout specialist voor bedrijf en particulier

- 80 soorten op voorraad
- Teak (o.a. dekdeeltjes)
- Plaatmat. (o.a. Bruynzeel hh)
- Bladen (aanrecht/tafel)
- Fineer
- Eigen zagerij

Amsterdamsche Fijnhouthandel

Minervahavenweg 14 Westpoort 3098 Tel. 020 -682 80 79 Fax 020-684 31 54
e-mail: afh@fijnhout.nl homepage: www.fijnhout.nl

Nieuw in Nederland!!!

MaxiCut Fostnerboren
Geschikt voor het gebruik in houtdraaibanken
Uniek in zijn soort door zelfsnijdende centreerpunt en spaanbrekers, Waardoor deze boor minder weerstand ontwikkeld. Verlengbaar door zijn unieke kolf, zonder schroef of inbus systemen. Deze kolf zorgt er tevens voor dat de boor niet kan gaan slippen. Makkelijk Naslijpbaar.
Leverbaar in de maten 13 t/m 55 mm en diverse inch maten
Verlening leverbaar met morse-konus MK1, MK2 en MK3

Filmpjes over de werking van deze boren kunt u vinden op:
www.colt-tools.com
Vraag de folder gratis bij ons aan!!!

Hegner & Ko
Fermiweg 16
3208 KT Spijkenisse
Tel: 0181-647535
Fax: 0181-647311

COLT
PROFESSIONELLE
BOHRWERKZEUGE

Veiligheid

Boudewijn Rossy

In AktieRadius 70 heeft u een en ander kunnen lezen over (fijn)stofafzuiging als veiligheidsmaatregel bij het houtdraaien voor uw gezondheid. In het artikel dat nu volgt gaat het over veiligheid in het algemeen en zullen we afzuiging achterwege laten. Ten behoeve van de leden van de afdeling Noord-Holland-Noord heeft Boudewijn Rossy een artikel geschreven. Omdat het alle houtdraaiers aangaat, wordt het artikel in AktieRadius opgenomen.

1

2

Doelstelling veiligheid:

“Het ontwikkelen van deskundigheid, gericht op het optimaliseren van de veiligheid in het algemeen en de veiligheid in een houtdraaiwerkplaats in het bijzonder”.
Definitie veiligheid: “Onder het begrip veiligheid verstaan we alle maatregelen die we kunnen nemen om lichamelijk letsel en/of schade aan onze gezondheid te voorkomen. Met betrekking tot de houtdraaier betekent dit dat hij/

zij een houding moet ontwikkelen, die tot gevolg heeft dat veiligheid een belangrijke plaats in zijn denken en handelen zal gaan innemen.

Technische voorzieningen zijn voor wat betreft de werking ervan, te verdelen in 4 categorieën:

1. Beveiligingen aan de houtdraaibank en de hulpstukken. (b.v. drieluuk met afscherming).
2. O-spanningsbeveiligingen, thermische beveiliging, smeltzekering.
3. Werken met scherpe draaibeietsels van goede kwaliteit, geen omgebouwde oude vijlen.
4. Onderbreken van de stroomkring b.v. bij het verleggen van de aandrijfriem.

Technologisch inzicht:

Inzicht wil zeggen, weten wat de

invloed van het ene aspect is op het andere, ofwel onderlinge verbanden zien. Technologisch inzicht, betreft inzicht in de kennisgebieden, die relevant zijn voor het bedrijven van techniek, zoals de leer van de materialen, bewerkingsmethodieken, met de daarbij behorende werktuigen.

Voorbeelden:

1. Het geluid bij het machinaal verspanen kan een indicatie zijn voor een verkeerd ingesteld toerental en of een verkeerde aanvoersnelheid.
2. Het kan iets zeggen over de scherpheid van het snijgereedschap. Bot gereedschap heeft grotere terugslagkrachten.
3. Indien we de hand houden aan een ingeklemd stuk hout, dat een machinale bewerking ondergaat, is het mogelijk een ongewenste verplaatsing van het hout op te merken.

Organisatie werkplaats:

Belangrijk is de inrichting van de werkplaats en het maakt niet uit of dit een garage, een schuur of tuinhuis is. Als het mogelijk is plaats de draaibank dan onder een raam, waardoor daglicht op uw werkbank komt. Let er op dat er geen elektriciteitskabels of andere objecten op uw werkvloer liggen of staan, waarover u kunt struikelen. Zorg ervoor dat u genoeg ruimte om uw draaibank heeft om rond de draaibank te lopen om zodoende vrij met uw houtdraaibeietsels te kunnen bewegen.

Brandveiligheid en verbanddoos:

Ook voor de algemene veiligheid is het geen slechte zaak, om in uw houtdraaiwerkplaats een brandblusser (foto 1) op een duidelijk zichtbare en goed bereikbare plaats op te hangen. Immers er wordt in deze ruimte vaak een grote hoeveelheid hout opgeslagen, er liggen houtspaanders en er kan stof dwarrelen. Door b.v. kortsluiting kan er brand ontstaan. Aan te bevelen is een poederblusser van voldoende capaciteit en inhoud. Verder is het ook aan te raden om een verbanddoos bij de hand te hebben om verwondingen te kunnen behandelen, denk hierbij aan snij- en schaafwonden.

Stof – en spaanderafzuiging:

Een belangrijke overweging is om in de houtdraaiwerkplaats aan stofafzuiging en luchtbehande-

ling te doen. Immers het inademen van houtstof kan op de lange duur leiden tot ademhalingsproblemen en allergieën. Verder bestaan er houtsoorten, waarvan het stof giftig is en dus schade aan onze gezondheid kan berokkenen. Ook het regelmatig schoon maken van de werkplaats en het goed ventileren, houdt het binnenmilieu van de werkplaats gezond.

Verlichting:

Verder is een goede verlichting op ons werk aan de houtdraaibank belangrijk. Bij voorkeur een aan de vaste kop bevestigde verstelbare lamp. In de rest van de ruimte kan men tl-verlichting plaatsen (schaduwloos licht). Let er hierbij op, dat de ruimte goed wordt uitgelicht, zodat men ziet waar men loopt en gaat.

Lichaamshouding en afstelling houtdraaibank:

Voor het ergonomisch werken aan een houtdraaibank is uw lichaamshouding ten opzichte van de machine van wezenlijk belang. Een gouden regel hierbij is dat wanneer u met iets gespreide benen op de vloer voor uw draaibank staat en hierbij de onderarm haaks op de bovenarm houdt, de hoogte gemeten vanaf uw elleboog tot de vloer, overeen moet komen met hoogte van de horizontale lijn tussen de beide centers en de vloer. Wanneer die hoogte niet toereikend is kan men stabiele steunen onder de draaibank plaatsen.

3

Alleen op deze manier kunt u ontspannen draaien, zonder na enige tijd vermoeid te raken of uw rug teveel te belasten.

Persoonlijke beschermingsmiddelen:

Gelaatsscherm met filter dat zowel ogen, gezicht en luchtwegen beschermt. Of oog- en gezichtsbescherming, zoals een veiligheidsbril, stofbril of gelaatsscherm (foto 2) en mondkapje. Beschermende kleding (foto 3), zoals een draaishort met elastische kraag en mouwen en zakken op de rug. Draag geen wijde kleding of dassen. Verder is het belangrijk om de huid van uw lichaam zo weinig mogelijk in aanraking te laten komen met stof. Lang haar moet in een staart worden gedragen en het hoofdhaar kan worden beschermd tegen stof door een hoofddeksel te dragen. Loshangende sieraden moeten worden afgedaan. In de werkplaats moeten altijd stevige schoenen worden gedragen.

Tips bij het werken aan de houtdraaibank:

1. Zoals al eerder genoemd is het belangrijk het juiste toerental te kiezen bij de vorm van het stuk hout dat u inspanst. Wanneer u een stuk hout heeft ingespannen en heeft gekeken of alles goed vast zit en er geen gereedschap meer los op de draaibank ligt en de sleutel van de drieklauw of de chuck uit de kop is verwijderd, dan kunt u de draaibank aanzetten.
2. Let er op dat u nadat u de bank heeft aanzet, uit de draairichting van het hout bent weggestapt. Dit omdat er een verborgen scheur(valscheur) in het hout kan zitten. Bij de grote draaisnelheid kan die scheur het hout doen splijten en wanneer u in de draairichting van het ingespannen hout staat, kunnen delen van het hout u raken. Dit kan ernstige verwondingen met zich mee brengen.
3. Verder moet de leunspaan altijd zo dicht mogelijk nabij het ingespannen hout staan (foto 4), echter zonder dat de leunspaan dit hout raakt. Verplaats de stand van de leunspaan nooit bij een draaiend werkstuk.
4. Wanneer u enige tijd aan het draaien bent en de vloer voor de draaibank vult zich met houtkrullen ruim dit dan op. Als u in de houtkrullen staat, kan dit de stabiliteit van uw voetenstand beïnvloeden.
5. Houtdraaien in een koude omgeving is niet alleen onprettig, maar kan ook gevaarlijk zijn omdat uw alertheid en reactievermogen afnemen. Zorg ervoor dat uw werkplek verwarmd en geïsoleerd is.
6. Als u geïnvesteerd hebt in goed gereedschap, is het niet handig

dit te laten slingeren, zodat het beschadigd kan raken. Zorg altijd voor een goede bergplaats voor uw gereedschap.

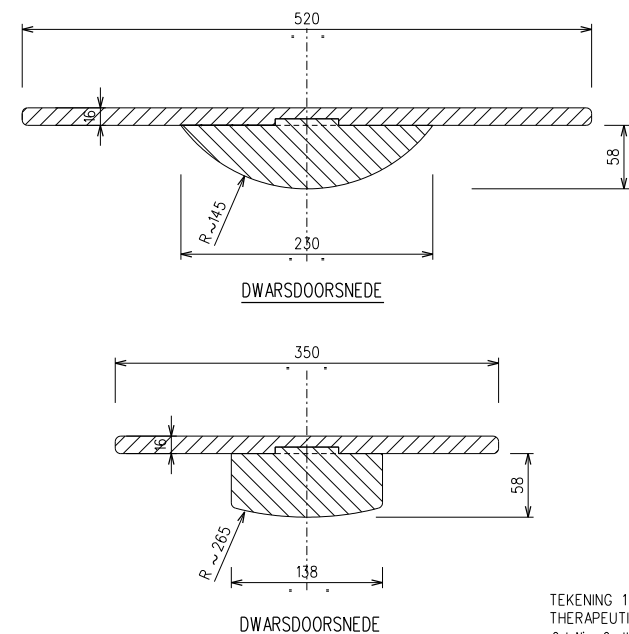
Tot slot: Kennis van zaken sluit bepaalde risico's uit; het ontbreken van kennis van zaken sluit bepaalde risico's in. Hoewel ik mij er zeer goed van bewust ben, dat het onmogelijk is u op alle veiligheidsaspecten te wijzen, hoop ik u hierbij toch enige adviezen met betrekking tot het veilig houtdraaien te hebben gegeven.

Therapeutische Oefentol

Gerard Gaasbeek

In de oefenruimte van de fysiotherapeut waar ik helaas regelmatig heen moet, stonden twee oefentollen. Een kleine van hout en een grote van kunststof. Op een gegeven moment was die laatste kapot. Ik heb toen aangeboden daarvoor een houten vervanger te maken volgens de constructie van de kleinste. Die bevat zodanig goed dat ik er inmiddels al meerdere heb gemaakt van beide modellen. Ook voor als zijn klanten thuis willen oefenen.

Deze winter kreeg ik een nieuw verzoek. Een oefentol bestaat uit twee onderdelen. Een bovenblad om op te staan en een wiebelbol eronder (foto 1). Tekening 1 geeft van beide modellen een dwars-

TEKENING 1
THERAPEUTISCHE OEFENTOL
Get. Nico Oosthoek

doorsnede. Dit verslag gaat over de grote, maar de andere gaat niet heel anders. Het bovenblad (berkenmultiplex 16 mm, Ø 52 cm) moest buiten het bed gedraaid

worden. Na het uitzagen heb ik het blad opgespannen op een vlakke schijf. Mijn vlakke schijf heeft zes gaten, die gebruikte ik allemaal. Het bovenblad wordt

1: de (omgekeerde) tol

netjes rond gedraaid met alleen een beetje afronden van de hoeken. In het centrum maakte ik een kamertje Ø 58 mm voor het centreren van de wiebelbol. Voor de wiebelbol van allemaal kopse latjes, gebruik ik meestal grenen meubelpanelen. Deze keer niet. Ik vond nog geschaafde eiken latten van net voldoende lengte. Die heb ik verzaagd en tot een blok verlijmd. Omdat de latjes in de klemming een beetje onderling verschoven zijn, was opspannen op een vlakke schijf geen goede optie. Daarom koos ik voor klemmen tussen de centers. De meenemer (foto 2) heeft een verende middel-punt. Het tegencenter draaide ik aanvankelijk niet strak aan. Als ik het werkstuk tegen de veerdruk in

naar de vaste kop duwde, kwam het tegencenter net los en was dat aan die kant te verplaatsen. Met een duimstok is het werkstuk ten opzichte van de leunspaan uitgericht (foto 3) en daarna vastgedraaid. Voor het afdraaien van de buitenkant gebruikte ik een lang geslepen 16 mm vormguts, voor het vlak draaien van de rechter kant een 13 mm schalenguts. Voor de verhoging rond het tegencenter, voor in de schijf en voor het opspannen in een chuck, gebruikte ik de vormguts weer. De bolle onderkant draaide ik ook met de vormguts, de vorm controleerde ik met een triplex mal. Bij het lijmen heb ik schroeven in de zes bestaande gaten gebruikt als klemmen. Nadat die er weer uit

waren heb ik de gaten uitgeboord om er eiken 'deuvels' (Ø 10 mm) in te zetten om de gaten voor het eerste opspannen op de vlakke schijf te camoufleren (foto 4). Door daar alle zes gaten te gebruiken in plaats van drie, wat ik in andere gevallen meestal doe, maakte ik er een versiering van. Voor het vergroten van bestaande gaten is een hout cilinderboor niet zo geschikt. De lange punt van een snelboor maakt dat die zich wel goed laat centreren. De oefentol heb ik afgewerkt met drie lagen polyurethaanlak.

2: meenemer met verend centrum

3: uitrichten

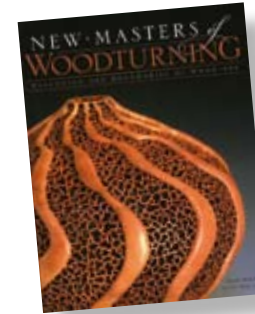

4: deuvels als versiering

Bericht uit de werkplaats

Bert Rosbach

Om te beginnen: op de laatste DemoDag in Broek op Langedijk kocht ik een boek "New masters of woodturning". Dat boek bevat een aantal portretten van houtdraaiers over de hele wereld.

Een van die houtdraaiers was de van oorsprong Britse Hayley Smith. Nu woont ze in de VS. In haar portret vertelt zij dat zij onder andere beïnvloed is door Piet Mondriaan en ook Maria van Kesteren. Voor hen die het niet weten: Maria van Kesteren had al heel vroeg in de jaren '60 een eigen tentoonstelling van houtdraaiwerk. Zij is vanaf de oprichting lid van onze vereniging. Een andere houtdraaier zegt dat Escher invloed heeft gehad op zijn werk. Leuk om te lezen, dat Nederlandse kunstenaars anderen weer inspireren. In de maanden maart en april ben ik bezig geweest met het voorbereiden van mijn demonstratie op het "Forumstreffen" in Duitsland op 28 en 29 mei. In Duitsland is er een internetforum van houtdraaiers; www.drechselforum.eu. (ook te vinden op de website van Radius). Om de twee jaar wordt een Forumstreffen georganiseerd. Je kunt het vergelijken met een DemoDag van ons. Alleen groter

en met meer bezoekers. Dit jaar was het op 28 en 29 mei, in het Hessenpark in Neu-Anspach. Dat ligt ongeveer 50 kilometer ten NNO van Frankfurt aan de Main. Het is een openluchtmuseum. Er waren bijna 1000 bezoekers, ongeveer 50 medewerkers en demonstrateurs, terwijl de eventuele bezoekers van het eigenlijke Hessenpark niet meegerekend zijn. Er was een grote schuur voor de lezingen, de bijzondere demonstraties en de tentoonstelling en een grote tent voor de "commerciële activiteiten" en de andere demonstraties. Verder was er ook een knutselhoek voor de kinderen. Daar werd ook gedraaid voor kinderen. En voor de dames was er speciaal nog een stand met patchworkachtige spullen. En natuurlijk was het er goed van eten en drinken. Als de temperatuur op de zaterdag wat hoger was geweest, dan was het helemaal een prachtig weekeinde geweest. Het is een schitterende ervaring om zoveel mensen langs te zien komen met maar één passie: houtdraaien. Zoveel belangstelling voor je demonstratie, zoveel vragen en zoveel praten. Ik heb er gesproken

met Duitsers, met Nederlanders, en er was ook nog iemand uit Polen. Ik heb er gedraaid op een bank van het merk Killinger, een Duitse bank, die gemaakt wordt in de omgeving van München. Een gietijzeren bed, een motor van 1,5 KW, elektronische toerentalregeling, ik vond het een mooie machine. Na een dag draaien op ongeveer 1000 tot 1100 RPM, voor de motor op halve kracht, was de motor nog lekker koel. En wat moet zo'n mooie bank dan wel niet kosten? Ongeveer € 2250,-, ex BTW en zonder de transportkosten. Het is, dat ik al een draaibank heb, en ook niet meer plaats, anders....

Wat ik heb gedemonstreerd is te zien op de foto van mij achter de draaibank. Links op de draaibank staan een theelichtje en 4 gebundelde torsen (foto 1). Door al het draaien had ik geen tijd voor de demo's van Peter Hromek en Jan Hovens. Ook heb ik geen gelegenheid gehad om foto's te maken. Op de tentoonstelling heb ik een prachtig schaakspel gezien, schitterend om te zien, alleen een beetje onhandig om te gebruiken, want de stukken waren ongeveer 25 cm

hoog, met een diameter van ongeveer 3 cm. Dan gaan je vingers toch weer jeuken voor je eigen schaakspel. Er was ook een model van een mechanische houtdraaiërij, met een heuse stoommachine. De “stoom” voor de machine kwam uit een oude compressor van een koelkast. Op zo een bijeenkomst kom je je bekenden van het forum ook in het wild tegen. En dat is leuk. Je maakt andere contacten en je wordt op andere kanten van je hobby gewezen. Ik ben ook een aantal leden van Radius tegengekomen. Van een aantal wist ik het van te voren. Jan Hovens bijvoorbeeld zou er een demonstratie geven. En van Jan van der Ploeg en Jan Pranger wist ik het ook. In elk geval liepen er

dus twee demonstreurs rond met een badge van Radius op hun draaierskiel. Badges zegt u? Ja, badges. Bij de secretaris (voor adres zie elders in dit blad) zijn badges te koop voor € 3,-, exclusief de verzendkosten. Ronde geborduurde badges, met het embleem van Radius, de naam en het webadres in wit op een rode ondergrond. Op de komende DemoDag in Nieuwegein heeft hij ze weer bij zich. Ik heb ook weer geleerd van mijn demonstraties. Notenhout is een minder vriendelijke houtsoort dan esdoorn, het is namelijk brosser. En je moet minder draaien tijdens zo’n demo en meer praten. Ook moet het draaien niet te lang duren. En bij omkeerdraaiwerk moet je meer tussenfasen al klaar

hebben voor de demo. Gelukkig kun je tussenfase A uit demo 1 weer gebruiken voor je volgende demo. Dat scheelt weer werk.

De afgelopen tijd kreeg ik weer een ander idee voor een rammelaar. Een soort kooi van staafjes hout, met een losse kogel er in. Om gewicht te besparen heb ik de staafjes hol gemaakt. Het worden dus eigenlijk buisjes. Om de buisjes in deze maat goed te krijgen, begin ik met het gat. Ik boor dan een 3 mm gat in een klosje van ongeveer 12 mm x 12 mm. Dan tussen de centers en draaien tot een dikte van 5,75 – 5,85 mm. En dan heb je de ruimte voor de lijm in een 6 mm boorgat in de boven- en onderkant. Ook die bovenkant

en onderkant van het kooitje worden zo dun mogelijk gemaakt. Afwerking zoals altijd bij mij met saffloorolie. Het resultaat? Een gewicht van 53 gram. En een heel nieuw model van een rammelaar. Omdat ik nog wat staafjes overhad, heb ik er nog wat extra beukenhout aan gependend. Nu heb ik een voorraadje rammelaars. De lichtste weegt 37 gram (foto 2). Om de hoek is sinds kort een antiquair annex meubelrestaurateur gevestigd. Toen ze er nog aan het verbouwen waren heb ik al kennis gemaakt met de toekomstige baas van het spul en even gebabbeld. Ik kom er sinds de opening regelmatig over de vloer. Zo af en toe help ik hem ook wel eens mee. Nu heeft

hij mij gevraagd om twee zuiltjes te draaien. Enfin, als rechtgeaard houtdraaiër doe je dat dan. Alleen de maten: maximale diameter 7,5 cm, en dat in eikenhout. Nu zit er in Vlaardingen een handel in oude bouwmaterialen. De telefoon gepakt. Daar lagen dus nog eiken balken ongeveer 10x10 cm. Een balk gehaald, en in twee delen laten zagen. Mooi eikenhout, zonder scheuren, jaarringen dicht bij elkaar. Het werden dus twee mooie zuiltjes. Ik heb er geen foto’s van. Het is ook vrij eenvoudig werk. En ik heb er een leuk stukje eikenhout aan overgehouden. Ik heb al ideeën. Bij mij in de wijk wordt er ieder jaar een kunstmarkt gehouden.

En daaraan gekoppeld is ook een tentoonstelling in de etalages van de lokale winkelstraat. Met uitzondering van één jaar heb ik alle jaren meegedaan. Ook dit jaar weer. Het thema dit jaar is “Schiebroek aan zee”. Meer uitgebreid “water”. En ik heb daarvoor een werkstuk gemaakt met als titel “Waterkroon”. Diameter: 495 mm, dikte maximaal ongeveer 60 mm. De grote ronde schijf is uit verlijmd vuren latten, de druppels van de kroon uit esdoorn (foto 3).

En zo blijf je van de straat. Oh nee, ik ben naar Duitsland geweest, en daar moet je toch echt de straat voor op.

KILLINGER
...mehr als nur Qualität®

NEU: aus dem Hause hamlet CRAFT TOOLS

Big Brother System 2
Tiefen-Ausdrehwerkzeuge

Zum Ansehen für Sie unter:
YouTube http://youtu.be/GZMqRUlr_E0

Cindy Drozda
HSS Drechselwerkzeug-Satz (5-teilig)

Square Negative Rake Scraper
Hooked Scraper
9,5 mm Spindelformröhre
6 mm Vortex Tool
Arc Tool Scraper

info@killinger.de **www.killinger.de** **Tel. 08141-3573732** **Fax 08141-3573750**

Een voetje voor een glas

Op een DemoDag gezien: wijnglazen waar steel en voet vervangen waren door een gedraaide houten steel en voetje. Eerst moet de steel van het glas er natuurlijk af. Maak bij een niet te dikke steel een kerf rondom met een glasmes en breek dat dan op de kerf. Bij dickere stelen heb ik het glas in de draaibank gemonteerd en gebruik gemaakt van een diamantschijfje op de Dremel. Het beste is een kort stompje te laten staan voor de bevestiging van het voetje aan het glas.

Thijs Pons

1 Voor dit voetje heb ik een stammetje van goudregen gebruikt. In dit geval is het in het hart tussen de centers geplaatst. Je krijgt dan min of meer concentrische ringen op het voetje.

2 Het hout kwam van buiten en is dus nog te vochtig voor de huiskamer. Bij droging kan het krom trekken en dan klotst de wijn over de rand. Dus eerst voorgedraaid, voorzichtig in de magnetron wat gedroogd en daarna binnen verder laten drogen tot geen noemenswaardig gewichtsverlies meer optrad.

3 Nu verder afdraaien. Dat kan natuurlijk weer tussen de centers, maar hier heb ik de kop van de steel in een minichuck geplaatst met het meedraaiend center er tegenaan. De voet kan nu afgemaakt worden. De onderzijde vlak of een fractie hol gemaakt, en de laatste afwerking kan dan zonder het center. Op het laatst de steel op lengte afgestoken.

4 De steel is afgewerkt met de voet in zelf-gemaakte houten klauwen. Dit voorkomt beschadigingen. Nu eerst een kommetje maken waar het stompje steel van het glas in past. Daarna de steel verder vormgeven zo dun als je wilt, maar bovenaan komt altijd een verdikking voor de bevestiging aan het glas.

5 Als je het glas nu op de steel zet blijft het meestal niet recht staan. Zet het voetje op een horizontale ondergrond en zet het glas met kit vast in de steel. Nu flink aanduwen. Vul het glas tot de rand met water en stel het waterpas. Blijf controleren of het glas recht blijft staan zolang de kit niet droog is. Ik hoop dat de tekst nu beter naast de foto's is te plaatsen.

6 Een andere manier die ik toegepast heb is de voet in de houten klauwen en het glas tegen een op het center gemonteerde plaat. Aanduwen met de schroef van het center en de overtollige kit met luchtballen wordt er uit geperst. Een nachtje laten zitten om te drogen en de resten van de kit verwijderen.

7 Het aardige is dat er allerlei variatie in vormgeving mogelijk is. Bij de wijnglazen zijn voet en steel uit één stuk gedraaid. Bij het bierglas (midden achter) heb ik de steel en de voet apart voorgedraaid en later gelijmd. Voor de stevigheid zit er een stukje triplex onder de voet. Succes verzekerd!

Het idee is afkomstig van Jos Westenbroek die op de DemoDag in Assen voorbeelden liet zien. Bij de uitwerking heb ik samengewerkt met Jasper van de Visch.

Frank Driessen, een passie voor hout

Ab Kraaijeveld
www.passievoorhout.nl

In zijn vakgebied durf ik hem wel een einzelgänger te noemen. Geen lid van Radius, geen abonnement op Woodturning of een ander glossy houtdraaiblad, hij houdt niet bij wat vakgenoten doen en heeft weinig contact met andere houtdraaiers in Nederland. En dan zijn zijn uitzonderlijke werk: grote schalen met grillige structuren, veelal superdun, opvallend vervormd, mat afgewerkt. Frank Driessen gaat gewoon zijn eigen gang, laat zich door niemand beïnvloeden, niet omdat hij niet wil, hij heeft daar domweg geen tijd voor.

“De zoektocht naar hout, dat is het allermoeilijkste, hoe kom je aan het goede materiaal? Als ik maar het goede hout heb, dan komt de rest vanzelf. Ik heb mezelf wat op de hals gehaald, ik zit altijd op de grote maten, daar gaat verschrikkelijk veel tijd in zitten.”

De draaibank van Philips

20 jaar geleden ontdekte hij tijdens zijn studie aan de Meubelmakers Opleiding in een vergeten hoekje een oude houtdraaibank en 5 versleten gutsen, niemand die er iets mee kon. Op eigen houtje is hij gaan experimenteren en draaide zijn eerste doosje. Dat was kicken, veel leuker dan meubelmaken. Hij brak zijn studie af en kocht in Brabant een oude Harrison Graduate, afkomstig van Philips, een prima machine met buiten-spaninrichting. Via de post bestelde

hij op goed geluk bij Axminster in Engeland de nodige gereedschappen, in Nederland was op houtdraaigebied nog vrijwel niets te koop. Zo is hij begonnen met het draaien van schaaltes en het experimenteren met rechthoekige en dunne vormen.

Zo'n plek gun je elke houtdraaier

Na drie jaar kreeg Frank een uniek aanbod. De gemeente Amersfoort zocht voor het voormalige koets-huis van landgoed Randenbroek een beheerder. Omringd door eeuwenoude bomen, gehuisvest in een sfeervol historisch pand, werkt Frank al 17 jaar in een ruim en licht atelier in een park nabij het centrum van de stad. Zo'n plek gun je elke houtdraaier. De Harrison Graduate had toch zijn beperkingen en is inmiddels, na een mislukte

en kostbaar experiment met een zelfbouwbank, ingeruild voor een zware VB36. Verankerd in de betonnen dekvloer biedt deze draaibank redelijk stabiliteit aan zijn vaak lompe en onhandelbare boomwratten en andere grillige houtvormen die hem inspireren. Vanwege rugklachten heeft hij via Marktplaats.nl zelfs een heftruckje en een kraantje aangeschaft. Vorig jaar is zijn werkplaats opnieuw ingericht, de draaibank staat nu vrij, je kunt er om heen lopen.

Vorm en structuur

“Je moet wel een beetje gek zijn van het materiaal. Van oorsprong ben ik hovenier, ik houd van oude bomen en van grote monumentale vormen. Ik maak voornamelijk schalen, dat is een soort specialisatie geworden. Het gaat mij puur om de vorm en de structuur. Met

de meeste van mijn schalen kan je niks, je kunt er geen appels of bloemen in leggen. In dat opzicht had ik misschien beter met glas of keramiek kunnen gaan werken, maar ik heb nu eenmaal een passie voor hout.

Een ontdekkingsreis met een enorme spanningsboog

Als het er mooi uit is gekomen, als ik erin geslaagd ben om het hele wezen van de boom terug te laten komen in de uiteindelijke vorm, dan is dat kicken, een mazzeltje en eigenlijk zie je dat pas in het laatste

stadium. Dat is een ontdekkingsreis met een enorme spanningsboog. Voordat ik de zaag erin zet bekijk ik het hout van alle kanten, vaak weet je het niet, je probeert door het hout heen te kijken, dat lukt natuurlijk niet en dan probeer je een inschatting te maken: daar zit een noest, daar zit een scheur, hoe rot is hij? Ik wil zoveel mogelijk laten zien inclusief aantastingen en beschadigingen door schimmels, insecten en soms door mensenhand.” Tijdens het draaien moet je ook keuzes maken: ga ik van binnen verder of haal ik er van achter-

kant nog wat af. Soms draai ik van twee kanten tegelijk.” Het draaien van zulk onregelmatig werk vergt heel veel concentratie. De gutsen hebben lengte en massa nodig en moeten vlijmscherp zijn. “En dan ga je achter elkaar door, tanden op elkaar en zoeken naar balans, want je wordt op een gegeven moment heel moe, je bent zo gefocust. Het is een heel eenzijdige belasting: steeds dezelfde beweging, dezelfde druk, het komt allemaal op dezelfde schouder en dezelfde arm, je moet opletten dat je goed staat en af en toe pauzeren. Soms kom je van alles

tegen met die rare stukken: noestjes, onregelmatigheden, rotte stukken en vooral bij die laatste trek je zelfs met een vlijmscherpe guts het hout open.

In één beweging tot de bodem

Soms lukt het niet, dan gaat het trillen: zit ik te hoog, zit ik te laag? Moet ik hem anders slijpen? Je probeert zoveel mogelijk snijdend te draaien, dat geeft de mooiste afwerking, maar het lukt niet altijd. Schrapen is af en toe nodig, de controle en de afwerking is dan echter minder. Het mooiste is om in één beweging tot de bodem toe te snijden. Je moet zoveel techniek in huis hebben om erg gaaf te draaien.”

Kamikazeacties

Maar ook Frank ontkomt niet aan schuren. Zijn fragiele schalen schuurt hij al draaiend op de bank zoveel mogelijk machinaal met

behulp van haakse slijper en steunschijven van 10 of 15 cm. Bij onregelmatig werk levert dat soms kamikaze-acties op. Veelal schuurt hij met de hand. “Ik moet dat fragiele werk heel voorzichtig schuren, je krijgt geen herkansing, je kunt niet aan het schuren blijven, dan ga je er doorheen.” Afhankelijk van houtsoort en van het karakter wat de schaal moet uitstralen schuurt hij tot maximaal korrel 240. Hij geeft de voorkeur aan niet te gepolijst werk en behandelt zijn schalen met lemon oil, wat een mat/glanzende afwerking oplevert. Het droogproces van de schalen vindt plaats op een koele plek in het atelier. Omdat ze zo dun zijn scheuren de schalen niet, vervormen doen ze des te meer.

Ik werk veel op mijn gevoel

In zijn hele houtdraaicarrière heeft hij twee keer een workshop gevolgd bij Melvyn Firmager in zuid-Engel-

land en bij Angus Clyne in Schotland. “Eigenlijk moet je in Engeland of Schotland wonen om af en toe een weekendje bij te scholen. Je bent vaak aan het ontdekken met je gutsen wat werkt voor deze vorm en wat het handigst is voor jou. Professionele draaiers in Engeland kunnen met één guts zoveel, ze hebben een vakmanschap en knowhow, dat gaat met een gemak, daar kan ik jaloers op zijn. Ik werk veel op mijn gevoel, als het met de ene guts niet lukt pak ik een andere of verander een hoek door hem om te slijpen.” Frank slijpt zijn gutsen op de hand zonder hulpmiddelen. Hij kent een engelsman die de slijpsteen bijna op ooghoogte heeft geplaatst om exact de hoek bepalen. Nog steeds is hij aan het experimenteren en slijpt zijn gutsen vaak vanuit twee posities, waardoor hij links en rechts beter zicht heeft op de stand van de guts. Dat vraagt wel veel ruimte om de

slijpmachine heen. Hij werkt niets na, slijpt heel vaak en veel van zijn gutsen zijn dan ook opvallend kort.

Geen hoge productie

”Ik acht mijzelf geen beroepsdraaier, maar het is ook geen hobby, dan doe ik mezelf tekort. Ik kan er niet van leven en ben blij als de kosten gedekt zijn: de huur van het atelier, het onderhoud van het materiaal, het heftruckje, alle tijd die de zoektocht naar hout in beslag neemt. De mensen hebben er geen

idee van wat er allemaal bij komt kijken. Ik heb een baan ernaast in de gezondheidszorg: vijf nachten werken, anderhalve week vrij. Dan mag ik blij zijn dat er een paar dagen beschikbaar zijn voor het draaien, je moet over het juiste hout beschikken en je moet er altijd weer in komen, waardoor ik geen hoge productie heb. Bovendien ben ik niet zo commercieel ingesteld. Ik heb de nodige ervaringen met kunstmarkten en exposities, maar ik ben daar een beetje van teruggekomen. Als het regent beschadigt mijn werk en bij wind waaien de schalen weg, ze zijn te licht.

Publiek dat mijn werk waardeert

Exposities zijn tijdrovend, je bent je werk lang kwijt, ik moet echt keuzes maken. Galeriehouders vragen vaak een hoge commissie, dan moet ik mijn prijs naar beneden aanpassen. Ik heb er teveel mijn ziel in gelegd, er zit zoveel liefde, aan-

dacht, passie en tijd in, dan verkoop ik maar minder. ‘Vormgevers in Hout’ bij Fort Vechten is mij uitstekend bevallen, daar heb ik goed verkocht. Het was erg druk, daar komt publiek dat mijn werk waardeert. Verder zou ik wensen dat ik iemand had die met mijn werk de boer op zou gaan en dan mag het best wat kosten, dan houd ik tijd over om te draaien. En mocht iemand een mooie boomwrat of een ander grillig stuk hout bezitten, dan ben ik zeer geïnteresseerd.”

Verslag van de algemene ledenvergadering 14-05-2011

Aanwezig de leden: Gerard Gaasbeek, Arie Braspenning, Nico Oosthoek, Piet Cevaal, Piet Theuws, Rob Makkink, Casper Hamster, Aart van Toor, Frans Fletterman, René Wetzels, Aad Sneeboer, Klaas Dikstaal, Jan van der Ploeg, Ruud van Oorschot, Bert Rosbach, Jasper van der Visch en Aat Meijboom.

Afwezig met kennisgeving: Wim te Winkel, Jan Kulsdom, Rik Mars, Jaap Boks, Joop Wiezer, Ruud Philipsen en Boudewijn Rossy.

1 De vergadering wordt om 10.30 uur geopend met een welkom aan de aanwezige leden. De opkomst is zegge en schrijve 2,5 % van het totaal. Het lijkt erop dat dit elke keer minder wordt, een zorgelijke constatering. De reden? Wie het weet mag het zeggen.

2 Er zijn geen mededelingen en ingekomen stukken.

3 Verslag van de alv van 3 april 2010 wordt doorgenomen. Enige punten hieruit: het bestuur heeft naarstig gezocht naar de hoogte van het eigen vermogen. Hierover staat niets in de wet vermeld, de penningmeester heeft een opsomming gemaakt welke bij de financiële stukken is gevoegd. Een totaal van €3500,- is hiervoor ruimschoots voldoende. De beamer en camera zijn inmiddels aangeschaft en in gebruik. Er wordt gewerkt aan een uitgave van alle AktieRadiussen. Deze zal t.z.t. op de website verschijnen, alleen toegankelijk met password en mogelijk ook op DVD. De zoektocht naar een nieuwe locatie heeft als resultaat gehad dat we nu in Merwestein zitten in Nieuwegein. Deze locatie is duurder dan de vorige maar er is veel meer ruimte beschikbaar en voldoende parkeergelegenheid. Een badge van Radius is inmiddels verkrijgbaar bij het bestuur voor de prijs van €3,-. Radius

heeft weer ingeschreven voor Vormgevers in Hout op 15 en 16 oktober in Fort bij Vechten. Hier zal namens de vereniging de demonstraties verzorgd worden door Cees Konings en Louis Buijs. Het verslag werd zonder wijzigingen goedgekeurd en gearresteerd.

4 De verslagen van de secretaris, leden-administrateur, redactiecommissie en de penningmeester worden doorgenomen en goedgekeurd.

5 De kascontrolecommissie doet bij monde van Aad Sneeboer verslag van hun bevindingen en heeft de zaak in orde bevonden en stelt de vergadering voor de penningmeester décharge te verlenen voor het gevoerde beleid. Joop Wiezer en Aad Sneeboer zijn aftredend, beiden worden hartelijk bedankt voor hun inzet. Gerard Gaasbeek en E. Mabesone stellen zich beschikbaar voor de komende periode. Voor 2012 bestaat de commissie dus uit Boudewijn Rossy en Gerard Gaasbeek met als reservelid E. Mabesone.

6 Bestuursverkiezing. Jan van der Ploeg en Bert Rosbach zijn aftredend en herkiesbaar. Beiden worden bij acclamatie herkozen.

7 Vaststellen begroting 2012. De begroting wordt gepresenteerd met aanvankelijk een tekort van €4800,-. Het blijkt dat sommige posten te laag zijn ingeschat t.w. bestuurskosten en kosten administratie en geldverkeer. Na aanpassing blijkt het tekort

€5500,- te zijn. Waarom dit zo is, is niet geheel duidelijk, voor zowel het bestuur als de alv. is dit niet acceptabel. De Penningmeester kan hiervoor geen verklaring geven, hij vermoedt dat er verkeerde boekingen zijn gedaan. Ons lid Mees Visser zal als deskundige gevraagd worden om de boekhouding door te lichten en hierover zo snel mogelijk rapport uit te brengen. Naar aanleiding van de uitkomst zal een nieuwe begroting gepresenteerd worden. Hierdoor zal bij de gecombineerde vergadering van 8 oktober a.s. een extra ledenvergadering worden uitgeschreven. Tevens zal door het bestuur alle kosten op een rij gezet worden zodat aangetoond kan worden waar dit grote tekort door ontstaat. Afgesproken wordt dat dit verslag i.p.v. in de eerste AR van 2012 nu gepubliceerd zal worden in AR 71 (september 2011) zodat de leden hierop kunnen reageren. Een eventuele contributieverhoging wordt doorgeschoven naar het volgend jaar.

8 Rondvraag. De DemoDag georganiseerd door NH-N is zeer geslaagd, een minpuntje was dat kijkers samendromden rond de draaibanken bij de demonstraties i.p.v. deze zittend te bekijken via het scherm. Bij volgende demo's zal hier extra aandacht aan worden besteed. Niets meer aan de orde zijn wordt de vergadering gesloten om 14.00 uur, met dankzegging aan de aanwezigen voor hun inbreng.

Lezers schrijven

Gerard Gaasbeek.

In AR 70 staat onder de kop veiligheid een artikel over stofafzuiging gebaseerd op een ingebouwde Microclean. Daarop een reactie (geen kritiek, ik weet ook niet wat goed is) gebaseerd op mijn ervaring met eenzelfde afzuiger en mijn weergave van de informatie die ik van de ontwerper van de Microclean kreeg naar aanleiding van problemen. Ik ken de opstelling van Adrie Bezemer, hij was er mee in Elst bij een bijeenkomst van de afdeling Arnhem/Nijmegen. Ik was ook van plan zoiets uit te proberen. Voor het zover was, wilde ik iets maken van een houtsoort waarvan het stof erg irriteerde. Ik haalde de Microclean van het plafond en zette die op een geïmproviseerde steun achter de bank dicht bij het werkstuk. Een beetje schuin helaas, dat maakte dat tijdens het uitschakelen door een stootje de ophangketting in de uitblaasopening zakke. De waaier raakte beschadigd maar deed gelukkig

nog wel wat, de klus kon afge maakt. Via internet heb ik in Engeland de maker van de afzuiger kunnen bereiken en zelfs een nieuwe motor met waaier kunnen kopen. In de e-mails die aan de levering vooraf gingen kreeg ik als reactie op mijn weergave van het gebeurde een uitleg over het stromingsprofiel van de lucht rond de afzuiger. Die tekst is gewist, maar komt neer op: De uitstroom van de Microclean is een sterke horizontale luchtstroom die op enig afstand of bij wanden naar beneden buigt en tijdens de terugweg zwevend stof meeneemt naar het filter. De afstand tot de wanden bepaalt daarom, welk vermogen en daarmee welk type nodig is in een bepaalde ruimte. Volgens de maker is de meest effectieve plaats van afzuiger niet te hoog boven de plek waar het stof ontstaat. De horizontale uitstroom werkt als een soort gordijn dat voorkomt dat het stof hoog en daardoor ver weg komt.

Geplaatst op gelijke hoogte met het werkstuk gaat volgens hem een aanzienlijk deel er langs en is de werking voor de ruimte als geheel minder. Ook komen grotere (onschadelijke) delen die anders wel zouden vallen ook in het filter dat daardoor sneller vol loopt. Deze beschrijving sluit aan bij mijn ervaringen in mijn werk bij onderzoek naar profielen van stromingen in grondwater. Ik heb ik hem als proef nu zo opgehangen dat ik de hoogte gemakkelijk kan wijzigen en heb hem nog steeds niet ingebouwd. Dat is vooral handig bij het uitnemen van de filtermat, maar ook prettig als het koud is en de luchtstroom mijn gebrek aan haar laat voelen, dan gaat die wat hoger of een pet op.

"Stichting de Helling"

Inloopwerkplaatsen

Gerard Gaasbeek,
Wageningen

Op een zaterdag heb ik als demonstrateur houtdraaien deelgenomen aan een open dag bij "Stichting de Helling" in Arnhem. Dat is een werkplaats waar deelnemers tegen een vergoeding gebruik kunnen maken van diverse machines. Toen ik zo'n 10 jaar geleden met de VUT ging, waren voor mij vooral de houtbewerkingsmachines aanleiding me daar als deelnemer aan te melden. Het komt wel eens voor dat ik hout wil zagen, schaven of vlakken, maar dat de afmetingen zodanig zijn dat ik

met mijn handgereedschap vastloop. Echte machines vragen me te veel ruimte en betaalbare en verplaatsbare kleinere machines schieten vaak te kort in capaciteit. Net als bij onze vereniging bestaat er regelmatig behoefte aan uitbreiding van het aantal leden. Vandaar die open dag. Het is me gelukt vrijwel de hele tijd (van 10-16 uur) een groepje belangstellenden om de draaibank te houden. Ik had een stapeltje folders van Radius bij me en daarvan is een tiental meegenomen. Ik hoop

dat we daar tzt iets van merken. Die drukte had ook een nadeel, ik had iemand willen vragen foto's te maken tijdens de demonstratie, maar dat vergat ik. Daarom heb ik dat zelf achteraf gedaan, vooral om iets te laten zien van de machines zoals ik die bedoel en waardevol acht. Tijdens het napraten met de demonstrateurs van andere activiteiten (lassen, beeldsnijden, en veel meer) hoorde ik dat dit soort werkplaatsen in veel meer plaatsen aanwezig is en dat veel ervan moeite hebben voldoende deelnemers te interesseren. Wellicht zijn er ook onder onze leden mensen die af en toe iets met echte machines zouden willen, maar daar geen eigen netwerk voor hebben. Het lijkt me de moeite waard na te gaan of er in hun buurt een soort "Helling" bestaat. Ik hoorde zo maar Groningen, Utrecht, Nijmegen en Renkum noemen. Een Google trefwoord heb ik niet gehoord, wel weet ik dat de Helling als site onder "dehelling-arnhem" op het web is te vinden.

Waar kiest de vormgever in hout uit de

U zoekt Japanse zagen of beitels, 'n schaaf van Lie-Nielsen of Clifton. Of een perfecte houtdraaibank met opspangereedschappen voor klein en groot werk en keuze uit honderden houtdraaibeitels. Ook alles voor de meubelmaker en houtsnijder!

grootste collectie gereedschappen?

U wilt alles zien en lezen op het gebied van de ambachtelijke houtbewerking. U vindt bij ons alles onder één dak! Welkom van dinsdag t/m zaterdag en ook op donderdagavond!

Beekstraat 30
6811 DW Arnhem
www.baptist.nl

Tel.: 026 - 445 16 44
Fax: 026 - 442 44 35
houtbewerkers@baptist.nl

BAPTIST
VOOR HOUTBEWERKERS

Ad Zoon
Koestraat 28
2871DR Schoonhoven
tel.: 0182 320088
mob.: 06 48322559
e-mail: ad@zoon.nl

**Maak uw draaiwerk
persoonlijk
met een brandmerk
van uw initialen**

hand- en machine gravures, o.a.
brandmerkstempels (Deze stempeltjes
zijn simpel op een gastoestel of met een
keukenbrandertje te verwarmen)

Cursus Snijdend Houtdraaien door Christiaan Jörg

In kleine groepjes (max. 3 personen) leer je op een grote bank (Wema, Jet) met zelfvertrouwen en plezier je hobby uit te oefenen.

Basiscursus I en II (8 x 4 uur) € 380

Voor mensen die willen beginnen (I) en draaiers die het juiste spoor nog niet gevonden hebben (II).

Vervolgcurcus (4 x 4 uur) € 190

Tussen de centers en voor de kop. Het uitbouwen van de reeds geleerde kennis en kunde.

Inschrijfformulier en informatie
Christiaan Jörg, W. Heukelslaan 6, 3581 SP
Utrecht
Tel. 030 - 2513 684, info@christiaanjorg.nl

www.christiaanjorg.nl

IN BEELD: Arie Braspenning (1944)

**Roelof C. Schmidt,
Everdingen**

Van docent op een school voor speciaal onderwijs naar eindredacteur AKTIERADIUS

Omdat ik nieuwsgierig was geworden naar de man die op zo'n voor treffelijke wijze het pioniers- en ontwikkelingswerk van René Wetzels voor AktieRadius verder voortzet, besloot ik hem te ontmoeten voor mijn rubriek: "IN BEELD".

In de tuin van zijn huis in Zaltbommel vertelde Arie geboren te zijn in Herwijnen. Hij is opgegroeid in een gezin bestaande uit: vader, moeder, twee zonen en een dochter. Zijn vader was van huis uit kruidenier. Door de oprukkende concurrentie van de supermarkten werden overal in Nederland de kruideniers en de buurtwinkels om economische redenen gedwongen te stoppen. Dus ook zijn vader. Omdat het gezin onderhouden moest worden vond hij al snel een baan op de lokale steenfabriek. Na enige tijd

stapte hij over naar Durox betonblokken.

Vanaf zijn zesde jaar volgde Arie respectievelijk het gewoon lager onderwijs (GLO), de Mulo B en de Kweekschool inclusief het behalen van de hoofdakke. Na dit traject te hebben afgelegd was hij ongeveer een half jaar leraar aan de lagere school in Heukelum. Met dit halfjaar overbrugde hij de periode alvorens voor militaire dienst te moeten opkomen. Na 1½ jaar dienst zwaaide hij in 1968 af als huzaar der 1e klasse. In dat jaar trouwde hij. En kreeg daarna twee dochters en zes kleindochters.

Na het verlaten van de militaire dienst startte hij met solliciteren. Uitgerekend op de vijftigste sollicitatiebrief vond hij een baan in

Vrouwenpolder (Walcheren) op de plaatselijke lagere school. Helemaal in Zeeland.

Eind 1971 vernam hij dat er een vacature kwam in Zaltbommel op een school voor speciaal onderwijs aan moeilijk lerende kinderen. Dit was altijd zijn grootste wens geweest. Om die reden had hij vooraf in Zeeland al diverse bevoegdheden voor dit onderwijs gehaald, inclusief de bevoegdheid handvaardigheid. Bij zijn sollicitatiegesprek stelde hij een tweetal eisen: te weten een vaste aanstelling, want die had hij in Vrouwenpolder ook (gebruikelijk was in deze tijd een aanstelling voor een jaar) en een huis in Zaltbommel. Na inwilliging van deze eisen aanvaardde hij de baan.

In 1978 werd hij binnen de organisatie belast met het opzetten van een afdeling "voorgezet speciaal onderwijs" voor leerlingen van 12

t/m 18 jaar. Aan deze afdeling heeft hij leiding gegeven tot zijn pensionering in 2006.

Hoe is hij nu tot het houtdraaien gekomen. In de hiervoor genoemde afdeling werd ook "houtbewerking" gegeven. Daarvoor had hij zelf de bevoegdheden gehaald en gaf daar ook les in. In die jaren kwam hij meer en meer in contact met de conciërge van de organisatie, een oud- garagehouder, die een handige vent bleek te zijn. Deze raadde hem aan te gaan houtdraaien (daarvoor hield hij zich vooral bezig met Fries houtsnijwerk (zie foto's). Nadat hij ermee op school was begonnen was houtdraaien voor hem een passie geworden. Rond 2001 nam hij deel aan de houtdraaicursus in Arnhem bij Baptist. Hij leerde het houtdraaien van Harry Davids en Gerard Gaasbeek en werd toen ook lid van Radius. Na deze cursus schafte hij zich een Record Power draaibank aan. Na enige tijd ontstond de behoefte aan een grotere draaibank. Wegens ruimtegebrek kon hij helaas geen grotere draaibank kwijt. Om meer contacten te krijgen, meer ervaring op te doen en gebruik te kunnen maken van een grotere draaibank, schreef hij zich in bij het Spectrum in Schijndel. Daar ontmoette hij Janus van Dijk die hem stimuleerde om lid te worden van De Dommeldraaiers. Inmiddels heeft hij de Record Power verkocht en een JET 1220 VS bank aangeschaft.

Omdat hij met de JET beperkt is in de diameter draait hij grotere stukken in het Spectrum in Schijndel. De bijgevoegde foto's 4 t/m 15 geven een goed gevarieerde indruk van Arie's werk. Enkele schalen, een platter en ronde doosjes, groot en klein en een grote kaarsenstandaard.

Wat deed hem besluiten de klus eindredacteur van AKTIERADIUS op zich te nemen? Al enige tijd had René laten horen dat hij met AR wilde stoppen. Er reageerde echter niemand. Arie meende dat als er geen opvolger voor René zou komen het verbindende element voor de leden zou verdwijnen. Dit zou het einde van RADIUS kunnen betekenen. Dit en omdat hij vroeger veel lesmateriaal had gemaakt deed hem besluiten zich aan te melden als eindredacteur. Gezien de ontwikkelingen van AR in de laatste maanden vind ik dat een zeer goede wisseling van de wacht.

Verenigingsnieuws

Afdelingsnieuws - Agenda - Mutaties ledenlijst

Afdelingsnieuws

Afdelingsbijeenkomsten zijn in principe ook voor leden uit andere afdelingen te bezoeken. Wel graag van te voren afstemmen met de afdelingscontactpersoon waar u ook info kunt krijgen over de afdeling.

Afdeling Arnhem-Nijmegen

Afdelingscontactpersoon:

Jaap Boks tel. 0481 372495

Bijeenkomsten in 2011: 17 september (Jan Bergevoet), 22 oktober, 19 november (Gerard Gaasbeek). De bijeenkomsten worden gehouden in het clublokaal 'The Meeting' St. Maartenstraat te Elst (Gld), van 9.30 uur tot 12.30 uur.

In het kader van het 10-jarig bestaan van de fusiegemeente Overbetuwe wordt in het gemeentehuis een tentoonstelling georganiseerd van creatieve streekproducten. Omdat onze afdeling Elst als basis heeft, presenteren wij ons in week 44 (31 oktober t/m 4 november). De openingstijden zijn 8:30 – 12:30 en 14:00 – 17:00, donderdag 3 november tot 20:00.

Afdeling De Dommeldraaiers (Schijndel-Den Bosch)

Afdelingscontactpersoon: Arie Braspenning tel. 0418 513349 a. braspenning@planet.nl

Bijeenkomsten in 2011: 15 oktober, 3 december. De bijeenkomsten worden gehouden in Dorpshuis De Geut, Kerkstraat 4a, 5482 EJ Wijbosch, van 09.30 – 12.30 uur.

Afdeling Flevohoutdraaiers

Afdelingscontactpersoon:

T. van der Kolk tel. 0341 418128 kolkies@caiway.nl

Bijeenkomsten in 2011: 5 september (decoreren van potje, schaalte of ander gedraaid object), 24 oktober (eikenhouten voorwerp blauw of bruin gekleurd met respect. azijn+ijzer of ammoniakdamp, of voorwerp van een andere houtsoort kleurbeitsen), 12 december ((eenvoudig) driekantig object (full circle) en/of omkeerdraaiwerk als kerstversiering)

Afdeling Haarlem

Afdelingscontactpersoon:

Bas Melis, tel. 023 5247015 b.melis@online.nl

Bijeenkomsten in 2011: Elke 2e zondag van de maand. De bijeenkomsten worden gehouden bij Muck Douma, Groot Heiligland 18 te Haarlem en vangen aan om 14.00 uur.

Afdeling Haarlemmermeer

Afdelingscontactpersoon:

Klaas Dikstaal tel. 020 6592977
Bijeenkomsten in 2011: 23 sept., 4 nov. en 16 dec van 13.00 tot 17.00 uur. De bijeenkomsten worden gehouden op de locatie: Protestantse Kerk, Havikstraat 5, 1171 DW Badhoevedorp, tel. 020 6593133

Afdeling Limburg

Afdelingscontactpersoon:

Jan Hovens tel. 077 3549717 jhovens@worldonline.nl
Bijeenkomsten in 2011: 8 oktober bij Jan Hovens, Schaapsdijkweg 49 in Venlo.

Afdeling Lochem

Afdelingscontactpersoon:

Hans Langkamp tel. 0547 351881 fam.langkamp@live.nl
Bijeenkomsten in 2011: 31 okt. en 28 nov. De bijeenkomsten worden gehouden op de locatie: Kunstlokaal 11, Bosberg 29,

Borculo en vangen aan om 19.30 uur.

Afdeling Noord

Afdelingscontactpersoon: Willem v.d. Schors tel. 0594 213326

wmvdschors@wanadoo.nl
Bijeenkomsten in 2011: 5 november. De bijeenkomsten worden gehouden op de locatie Ulgersmaweg 47 in Groningen en vangen aan om 12.30 uur. Inloop vanaf 12.00 uur.

Afdeling Noord-Holland Noord

Afdelingscontactpersoon:

Aad Sneeboer tel. 0229 270982 am.sneeboer@quicknet.nl
Bijeenkomsten in 2011: donderdag 1 september, dinsdag 18 oktober, donderdag 24 november. De bijeenkomsten worden gehouden in het dorps huis "de oude school", Dorpstraat 72, 1711 RK Hensbroek en beginnen om 19.30 uur.

Afdeling Rotterdam

Afdelingscontactpersoon:

Bert Rosbach tel. 010 4184786 a.rosbach@chello.nl

Afdeling Utrecht, Werkgroep

'De Lekstroom'

Afdelingscontactpersoon: Jasper v.d. Visch tel. 034 6212368 jvdvisch@hetnet.nl
Bijeenkomsten in 2011: De bijeenkomsten worden

gehouden op de locatie: de Oude School te Lopikerkapel en vangen aan om 13.00 uur.

Afdeling Veluwe

Afdelingscontactpersoon:

Bob Kemerink tel. 038 4540540 bob.kemerink@ziggo.nl
Bijeenkomsten in 2011: 17 september en 10 december. De bijeenkomsten worden gehouden in een zaal van de Sionskerk, Asseltseweg 6, 8161 VV Epe.

Afdeling De Waarden

Afdelingscontactpersoon: Gerrit

de Jong tel. 0182 382973 gjmdejong@hetnet.nl
De bijeenkomsten worden gehouden bij Adrie Bezemer.

Afdeling Zeeland

'De Scheldedraaiers'

Afdelingscontactpersoon: Piet Cevaal 0118-591753 cevaaldep@zeelandnet.nl
Bijeenkomsten in 2011: elke eerste zaterdag van de maand. De bijeenkomsten worden gehouden in Het Ambachtscentrum, Kattendijksedijk te Goes en vangen aan om 09.30 uur.

Videoapparatuur

Elke afdeling kan gebruik maken van de videoapparatuur van Radius. Daartoe dient men zich

van tevoren aan te melden bij de vaste beheerder/bediener van deze apparatuur Cok Verhoeven. Deze videoapparatuur is gratis beschikbaar voor elke afdeling, slechts een kleine vergoeding voor de operateur moet betaald worden. Aanvragen bij Cok Verhoeven: tel. 0252-518878.

Agenda

16 en 17 september 2011

Open dagen Willy Vanhoutte
23 en 24 september 2011 **Open dagen Schulte**

8 oktober 2011 **ACP vergadering**
14, 15 en 16 oktober 2011

Vormgevers in hout
12 november 2011 **DemoDag**
4 februari 2012 **ACP vergadering**
7 april 2012 **Algemene Leden Vergadering**
28 april 2012 **DemoDag**
6 oktober 2012 **ACP vergadering**
27 oktober 2012 **DemoDag**

Mutaties ledenlijst

Nieuwe leden 2de kwartaal 2011
J.C. van Heumen, Bothastraat 12, 6543 ND Nijmegen
F. Houtman, Graaf Floris V weg 32/7, 3739 NB Hollandsche Rading
J. Luimstra, De Boek 48, 9251 NK Burgum
K. Slotemaker, Stationsplein 104, 1703 WC Heerhugowaard

T.P. Slotemaker-van Gellekom,
Stationsplein 104, 1703 WC
Heerhogowaard (begunst.)
C. Stoppelenburg, van Heuven
Goedhartstraat 42, 2811 BZ
Reeuwijk
H.G. Tillema, Generaal
Chassélaan 28, 5623 KR
Eindhoven

J.C. de Vries, Lindenlaan 7, 1701
GT Heerhugowaard
Opzegging 2de kwartaal
A. Mouwen, Wouwbaan 133,
4703 TA Roosendaal

Verhuisd
R.F. Boelen, Ligusterstraat 16,
7011 AS Gaanderen
H. van Maaren, Oude
Rijksstraatweg 7B, 7391 MA
Twello
A. Oostveen, Forum 6, 3995 ZH
Houten
J. Verhage, Walcherenselaan 2
kmr. 1.05, 8316 NJ Marknesse

Advertenties

Vraag en aanbod...

Te koop:
buitendraai-inrichting passend
op Wivamac en Did
draaibanken. Prijs € 125,-
Aat Meijboom,
Tel.: 0181-639728

Te koop: in verband met het
stoppen met houtdraaien wil ik
mijn houtvoorrraad verkopen.
Droog lepenhout reeds tien jaar
gedroogd: 7 x7x140 cm Ø7 en
10x10x140 cm Ø10 per stuk
inlichtingen Jan de Laat
0162 685518
Eventueel bezorgen, in overleg,
is mogelijk.

Op 2 oktober 2011 vindt er weer een Open Dag Hout plaats. Dit jaar is de Open Dag Hout te gast in het Klokgebouw in Eindhoven. Een uitstekende locatie met internationale bekendheid in de wereld van kunst en ambacht. Op de Open Dag Hout delen ambachtslieden, kunstenaars en hobbyisten hun liefde voor hout aan de vele bezoekers. Kijk op www.opendaghout.nl voor meer informatie.

**Vertaling gebruiksaanwijzing
excentrische chuck
Sorby RS 60**
Voor een lid van onze Radius
afdeling heb ik de gebruiksaan-
wijzing van een chuck voor
multicenter draaien
(Sorby type RS 60) vertaald.
Belangstellenden kunnen die
aanvragen via email, of
telefoon. Gerard Gaasbeek,
email: gh.gaasbeek@hetnet.nl,
tel: 0317 413205.

**Bezoek ons
in onze
nieuwe winkel !**

- Een groot, overzichtelijk winkelgedeelte
- Een accessoiresafdeling met vele voorbeelden
- Een werkplaats voor cursussen met 10 werkplekken
- Een galerie- en presentatieruimte
- Een kantoor en verpakkafdeling

Duitsland, 49744 Groß Hesepe, Meppener Str. 111
www.drechselbedarf-schulte.de

Colofon

Lidmaatschap

De kosten van het lidmaatschap van
RADIUS bedragen € 25,- per jaar; voor
leden wonende in het buitenland € 27,50
per jaar.

Bij inschrijving zijn de volgende opties
mogelijk.

- 1 € 25,00 - lid voor het hele jaar plus alle
tijdschriften van dat jaar
- 2 € 12,50 - lid na 1 juli met tijdschriften
van het tweede halfjaar
- 3 inschrijven na 1 november, lid m.i.v.
1 januari daaropvolgend.

De inschrijf- en administratiekosten bij
elk van deze mogelijkheden bedragen
Euro 5,-

Men is lid van de vereniging nadat zowel
het inschrijfformulier als de inschrijf- en
administratiekosten zijn ontvangen.
Verzoeken adreswijzigingen tijdig door te
geven aan de ledenadministrateur, deze
zorgt voor verdere verspreiding hiervan.
Het lidmaatschap wordt stilzwijgend
voortgezet, tenzij het lid tenminste
4 weken vóór het einde van het kalender-
jaar schriftelijk aan de ledenadministra-
teur bericht dat men het lidmaatschap
wil beëindigen.

ING BIC code: BIC INGBNL2A
ING IBAN code: IBAN
L66INGB0000741949

Rabobank BIC code: RABONL2U
Rabobank IBAN code: NL54RABO0396
3723 17

Bestuur

Voorzitter: Vacant
Secretaris: Aat (A.) Meijboom, L. de Raatlaan
15, 3209 AR Hekelingen, tel. 0181 639 728,
e-mail: aatmeijboom@tiscali.nl
Penningmeester: Bert (A.) Rosbach,
Meidoornsingel 67, 3053 BK Rotterdam,
tel. 010 418 47 86,
e-mail: a.rosbach@chello.nl
Postbank 74 19 49 tnv RADIUS.
Ledenadministratie: Ruud (R.) van Oorschot,
J. Vermeerhof 7, 1394 GG Nederhorst den
Berg, tel. 0294 253 421,
e-mail: ruud.vanoorschot@hetnet.nl
Lid: Jan (J.Q.) van der Ploeg, Jasper (J.) van
de Visch.

Redactie

Eindredacteur: Arie (A.M.) Braspenning,
Bloemkeshof 85, 5301 WS Zaltbommel.
Tel. 0418-513349.
E-mail: aktieradius@kpnmail.nl
Redactieleden: Rob Makink, Jan van der
Meer, Ab Kraaijeveld, Nico Oosthoek,
Gerard Gaasbeek.
Correspondenten: Jan Pranger, Iet Feith

Advertenties

Wim (W.) te Winkel, Mispel 4, 7621 WB
Borne, tel. 074 266 21 82,
e-mail: te.winkel@home.nl

Kopij

AktieRadius verschijnt viermaal per jaar;
medio maart, juni, september en decem-
ber. De redactie verzoekt u uw bijdragen
zes weken vóór deze verschijningsdata
lieft op CD of per e-mail aan te leveren.
Foto's en tekeningen graag voorzien van
uw naam zodat wij deze kunnen terugstu-
ren.

Deze stukken vertolken de mening van de
inzender en behoeven niet de mening van
het bestuur en/of de redactie te vertolken.
Zij worden dan ook geplaatst buiten ver-
antwoordelijkheid van RADIUS en de
redactie.

De redactie behoudt zich het recht voor
ingezonden kopij in welke vorm dan ook
inhoudelijk te beoordelen, zonder opgaaf
van redenen te weigeren of in te korten.
Gehele of gedeeltelijke overname van arti-
kelen is slechts toegestaan met schriftelij-
ke toestemming van het bestuur.

KOM NAAR ARNHEM!

Direct **uit voorraad** leverbaar...

ruim 80 soorten **massief** hout

Klik op **www.af.nl** voor meer informatie

In onze ruime voorraad kunnen wij op de ouderwetse manier bestekzoeken. Ook hebben wij een houthobby-zolder waar wij kleinere stukken hout verkopen. Een walhalla voor instrumentbouwers en houtdraaiers. De meeste stukken zijn al geschaafd en alles is per stuk geprijsd.

BAPTIST

Gereedschappen voor houtbewerkers

Baptist IJzerwaren en Gereedschappen

is al 26 jaar een begrip in Nederland.

Het begon met de ijzerwaren- en gereedschappen speciaalzaak in het centrum van Arnhem en deze is uitgebreid met **Baptist Gebouwbeslag** en **Baptist voor Houtbewerkers**.

U BENT WELKOM IN ARNHEM

af

Arnhemse Fijnhouthandel
Driepoortenweg 12, 6827 BR Arnhem
tel: 026-3648435 fax: 026-3630309

BAPTIST

Gereedschappen voor houtbewerkers

Beekstraat 30
6811 DW Arnhem
Tel: 026 445 16 44